

تاریخ: ۹۹/۹/۱

بسمه تعالی
صور تجلسه کمیته اکتشاف خانه معدن ایران

اسامی حاضرین

آقایان دکتر شهیدی رئیس محترم سازمان زمین شناسی کشور، مهندس محمد رضا بهرامن، دکتر شعبانی، دکتر حقیقی، دکتر سلسانی، دکتر بهادری، مهندس کشاورزیپور، مهندس دری، مهندس یزدانی

شرح جلسه

کمیته اکتشاف خانه معدن ایران با دستور کار بررسی نقشه راه معدن در بخش اکتشاف مهمان ویژه این نشست: دکتر شهیدی، رئیس محترم سازمان زمین شناسی کشور محمد رضا بهرامن، رئیس خانه معدن ایران ضمن تشکر از حضور کلیه مدعوین در بستر فضای مجازی مربوط به جلسات کمیته اکتشاف، برای کلیه هموطنان آرزوی سلامتی و برای کلیه بیماران آرزوی شفای عاجل نمود.

دکتر شعبانی: بحث نقشه راه معدن و صنایع معدنی ۱۴۰۰-۱۳۹۷ در اوایل سال مورد بررسی قرار گرفته بود. نقشه راه معدن و صنایع معدنی ایران ۱۳۹۷-۱۴۰۰ در ۸ مرداد ۹۷ بررسی و با حضور ۹۰ نفر از اشخاص حقیقی و حقوقی تصویب شد.

- شناسایی پتانسیل ها
- توسعه
- افزایش رقابت پذیری
- بهره گیری حداکثری از ظرفیت های بخش خصوصی

در جلسه کمیته اکتشاف در تاریخ دوم بهمن ۱۳۹۸، با حضور دکتر اسماعیلی موارد زیر مطرح شد:

برنامه توسعه ای بدون نهاد مالی نتیجه ندارد.

دکتر شهیدی: در خصوص نقشه راه معدن کار کارشناسی خوبی اتفاق افتاده است و از زمان اجرایی شدن به عنوان برنامه معدنی وزارت صمت شناخته می شود.

در سال قبل حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد از منابع این نقشه در اختیارمان قرار داده شد.

هر ساله بیش از ۱۰۰ هزار کیلومتر مربع اکتشاف انجام شده است.

سالانه ۵۰ نقشه زمین شناسی تهیه شده است.

مهندس کشاورزپور، نماینده مدیرکل دفتر اکتشاف معاونت معدنی وزارت صمت :

این نقشه راه از اهداف بزرگ وزارت صمت است اگر اساس این نقشه راه را که بحث اکتشاف است بتوانیم بدرستی پیش ببریم قطعاً به نتیجه خواهیم رسید.

بحث شناسایی پتانسیل‌ها و معرفی پایین آوردن ریسک سرمایه گذاری برای توسعه اکتشاف از وظایف حاکمیتی است که وزارت صمت پیگیر این موارد باید باشد.

از مجموع ۲۷۵ پهنه که از سال ۹۲ واگذار شده مساحتی بالغ بر ۸۶۰ کیلومتر مربع نتایج خوبی حاصل شده است و پتانسیل‌های خوبی را شاهد بودیم.

دکتر شعبانی:

در این نقشه راه آیت‌های ریز و جزئی دیده شده است. حدود ۴۰۰ میلیارد تومان در سال تعریف شده است. سوال این است که آیا گزارش کمی از میزان پیشرفت از سازمانی مثل ایمیدرو درخواست شده است و تا به حال گزارشی ارائه شده است؟

کشاورزپور: معمولاً به صورت سه ماهه از سازمان زمین شناسی و ایمیدرو به وزارت صمت گزارشاتی ارسال می شود. اهداف پهنه بندی هم جهت کمک به سازمان زمین شناسی بوده است. گزارشات به صورت دوره‌ای واصل میشود.

این مکانیزم با توجه به کندی برنامه‌ها (روند اکتشاف) در سازمان زمین شناسی به علت مشکلات تامین مالی این گونه عمل شده است.

دکتر شهیدی: کندی به علت عدم وجود منابع مالی بوده است. علیرغم تفاهم سه جانبه با دکتر سرقینی و دکتر غریب پور و تفاهم امسال با دکتر اسماعیلی و دکتر غریب پور متأسفانه هیچکدام از وعده‌های مالی تا این لحظه عملی نشده و حمایت مالی صورت نگرفته و منابع موجود نیست.

چنانچه کار اکتشافی در سازمان‌های دیگر با نظارت سازمان زمین‌شناسی صورت گیرد از موازی کاری و هزینه‌کرد بی‌هوده منابع مالی جلوگیری می‌شود.

در نقشه راه شرح وظایف سازمان‌ها به صورت کلی تعریف و دیده شده است. سازمان‌ها می‌بایست در امتداد هم، کار نکنند و موازی یکدیگر اما متأسفانه اینطور نیست!!

دکتر شعبانی: دبیرخانه اجرای نقشه راه متأسفانه وجود ندارد. می‌توانست این دبیرخانه باشد تا از میزان پیشرفت نقشه راه آگاه باشیم.

دکتر شهیدی: بحث منابع مالی بسیار مشکل ساز است، اکتشاف پروسه طولانی است اما جهت هزینه‌کرد اوراق قرضه برای سال ۱۴۰۱ تامین شد که کاربرد چندانی نداشت باید جهت پیشبرد اهداف منابع ریالی تامین می‌شد.

دکتر حقیقی: در بحث نقشه راه واقعیت این است که تمامی استانها درگیرند و کار می کنند ولی پارادوکسی در این بحث وجود دارد. وظایف مرحله پی جویی و شناسایی از سازمان زمین شناسی گرفته شده و به سایر بخش ها ارجاع شده است !!

تفکیک وظایف ، مهمترین رهاورد این نقشه راه بود که متاسفانه اجرا نشده است ؛ از سازمان زمین شناسی می خواهیم قیمت تمام شده عملیات شناسایی پهنه ها را اعلام کند قیمت تمام شده به ازای هر کیلومتر مربع کار اکتشافی در اختیار بخش خصوصی قرار گیرد (اطلاعات خام) برنامه سه ساله باید عملیاتی باشد؛ باید بررسی کنیم که از این نقش راه چه مقدار عمل شده است باید بررسی شود که آیا نتیجه ای داده است یا نیاز به تمدید دارد؟!

شعبانی: اهداف کمی تعریف شده (برای سازمان زمین شناسی) که از صفحه ۱۷ نقشه راه شروع می شود بسیار اعداد بزرگی است در زمان نوشتن این اهداف به اجرای آن توجهی نشده بود زیرا محال به نظر می رسد.

حقیقی: تصمیم سازان معیارهای کارشناسی درستی ندارند!

مهندس دری: در تهیه نقشه راه هیچ کدام از کارشناسان سازمان زمین شناسی حضور نداشتند از مجموعه وظایف تعریف شده برای سازمان های مختلف تنها وظایف سازمان قابل اندازه گیری است در این بند ها به شرط تامین اعتبار هم اشاره شده است که اگر تامین می شد و از بخش خصوصی هم کمک می گرفتیم می توانستیم به آن موارد تعریف شده هم برسیم.

اگر این کارها را در امتداد هم انجام می دادیم از اضافه کاری و هزینه های اضافی جلوگیری به عمل می آمد آیتم هایی که به عهده سازمان زمین شناسی است.

- بند ۲:

- برداشت و تکمیل ژئوفیزیک هوایی

- در ارتباط با دانشگاه ها

- آزمایشگاه ها

دکتر سلسانی، رئیس خانه معدن زنجان :

پیشنهادات:

۱- در بحث واگذاری پهنه ها اگر قرار بود به بخش خصوصی انجام شود باید دستورالعمل ویژه ابلاغ می شد تا اطلاعات حاصل از اکتشاف در یک بانک اطلاعاتی جمع آوری می شد.

۲- بدون دادن اختیارات به دستگاه ها نمی توان عملیات اکتشافی را انجام داد. عملیات اکتشافی از سوی سازمانهای منابع طبیعی و محیط زیست به بهانه های مختلف متوقف می شوند.

۳- اگر بتوانیم اطلاعات و پتانسیلها را در اختیار سازمان زمین شناسی قرار دهیم از موازی کاری بیهوده جلوگیری می شود و با پرداخت هزینه می توانند این اطلاعات را از سازمان دریافت کنند.

کشاورزپور: دستورالعمل واگذاری پهنه های اکتشافی بر اساس ضوابط اعلام شده از دفتر وزارت انجام شده است اطلاعات پهنه ها در سازمانهای استانها وجود دارد و تکلیف است که بر عاملین منتخب مزایده واگذار و ارائه شود.

دکتر بهادری، از مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی :

در مرکز پژوهشهای مجلس هم جلسات متعددی برگزار شده و بازدیدهایی هم از سازمان زمین شناسی و ایمیدرو در این خصوص انجام نشده است نقشه راه نیاز به یک راهبر دارد؛ نیاز به کسی داریم که سیاست گذاری یکپارچه انجام دهد و با توجه به منابع در دسترس که دارد اقدام کند. متأسفانه وزارت صمت به عنوان متولی اصلی نتوانسته یکپارچگی لازم را ایجاد کند. ایمیدرو یک سازمان توسعه ای است و بر اساس اساسنامه و اهداف تکلیف شده عمل می کند، سازمان زمین شناسی هم که سازمان حاکمیتی است لذا در این بین باید وزارت صنعت هماهنگ کننده باشد و سیاست گذاری های اصلی را انجام دهد وگرنه هر کدام از این دو سازمان به راه خودشان ادامه می دهند. مهم ترین منابع که در بخش اکتشاف میتوان هزینه کرد درآمدهای ناشی از حقوق دولتی معادن است که امسال بالای ۳ هزار میلیارد تومان بوده است که باید توسط وزارتخانه به درستی تخصیص پیدا کند (بر اساس قانون برنامه ششم) تا مشکل منابع مالی تا حد زیادی حل شود. نقطه کور داستان اینجا هست که وزارت صمت اولویت هایش را به درستی انجام نمی دهد و معاونت صنایع معدنی دچار روزمرگی شده من در مرکز پژوهشها هم که بودم همین طور بود و عزم برای هماهنگی در صمت وجود ندارد.

سازمان زمین شناسی باید به طور مستقل عمل کند.

مهندس یزدانی: این نقشه راه دارای عیوبی است در سیاست ها در حوزه اکتشاف ۱۰ سیاست وجود دارد در بند این نقشه راه کلیه امور حاکمیتی و مرتبط با اکتشافات سازمان زمین شناسی است .

در کل کشور پروانه های اکتشاف زیادی وجود دارد که بلا تکلیف مانده است باید استان به استان این موارد تفکیک و جهت استفاده و سرمایه گذاری بخش خصوصی آماده شود.

بهرامن: عملیاتی شدن نقشه راه مشروط بر اصلهای پایش و نظارت است. نقشه راه جهت اجرایی شدن می بایست توسط بخش خصوصی پایش می شد نقشه راه می تواند نتایج بسیار خوبی را برای توسعه بخش معدن داشته باشد.

دکتر شهیدی: قیمت برداشت ژئوفیزیک هوایی برای هر کیلومتر مربع در حدود ۴۰۰ یورو هزینه دارد. این قیمت بین المللی است نقشه راه نقشه ای ۴ ساله است که در اواخر سال ۹۷ تدوین شده و عملاً در حدود دو سال از زمان ابلاغ این نقشه گذشته است .

در برخی موارد نیاز به واکاوی و بازنگری دارد که می بایست انجام شود .

تاریخ: ۹۹/۹/۱

بسمه تعالی
صور تجلسه کمیته اکتشاف خانه معدن ایران

در بحث اکتشاف باید تک صدایی داشته باشیم تا به نتیجه برسیم.

مصوبات جلسه

مهلت	مسئول اجرا / پیگیری	موضوع	ردیف
			۱
			۲